

Tilinpäätös 2025 / elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalue

Hyvinvointilautakunta 24.02.2026
349/02.01.00/2024

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan on laadittava vuodelta 2025 tilinpäätös maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen toimintakertomuksessa vuodelta 2025 on esitetty selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on todettu tavoitteiden toteutuminen ja olennaisimmat poikkeamat ja niiden syyt sekä suoritteiden toteutum tiedot. Toimintakertomuksessa on kuvattu hyvinvointilautakunnan tulosalueiden palvelusuunnitelman toteutuminen ja toiminta-ajatus.

Tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvointilautakunnan alaisten vuositavoitteet on saavutettu kokonaisuudessaan hyvin.

Laaja hyvinvointikertomus 2021–2024 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 26.05.2025 § 36 ja uuden hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman valmistelu eteni laajalla osallistamisella. Tiedollajohtamista vahvistettiin HYTE-kerrointa koskevalla selvityksellä ja TEAvisarin prosessin kehittämisellä. Kunnan HYTE-kerroin kasvoi maltillisesti 18,6 €/asukas (2024) 18,8 €/asukas (2025). HYTE-kerrointa voidaan kasvattaa panostamalla asukasosallisuuteen ja kulttuuriseen vertaistoimintaan. Senioriohjauksessa etsivä työ tavoitti senioreita kylissä ja yhteistyö järjestöjen kanssa tiivistyi. Senioriohjaaja vakinaistettiin talousarvion 2026 yhteydessä. Maksuton puistoruokailu toteutui keskustassa ja Hyökännummella.

Kansalaisopisto kehitti toimintaansa opiskelijapalautteen perusteella, osallistui kunnan tapahtumiin ja järjesti maksuttoman Opistotalon joulutapahtuman. Netto-opiskelijamäärä laski hieman (-127), mutta brutto-opiskelijamäärä kasvoi. Kurssimaksutuottojen toteuma oli 82 % verrattuna talousarvioon. Opisto osallistui useisiin hankkeisiin ja kehitti saavutettavuutta. Maahanmuuttajanaisten kielihankkeessa opiskeli 23 henkilöä Opetushallituksen rahoittamana.

Kirjaston vuoteen sisältyi useita rekrytointeja ja organisaatiomuutoksia. Tapahtumien striimaukset aloitettiin. Neuvolayhteistyö käynnistyi, ja kouluyhteistyötä vahvistettiin. Käyntien, lainauksen ja toiminnan suhteen vuosi 2025 oli edellistä vilkkaampi. Pääkirjastossa asioitiin 7 500 kertaa useammin kuin edellisenä vuonna. Luku vastaa yhden vilkkaan kuukauden kävijämäärää. Lainausten määrä kasvoi lähes 30 000 lainalla. Kirjasto osallistui laajasti Kirkes-yhteistyöhön.

Liikunta- ja elintapaneuvonnan sopimus hyvinvointialueen kanssa on allekirjoitettu. Liikuntapalveluiden käyttöaste on kasvanut vuoden aikana merkittävästi. HUR-paineilmalaitteiden käyttöönotto on lisännyt heikkokuntoisten liikunnallisuutta. Kuntosalien yleinen käyttöaste on noussut omatoimikäyttäjillä ja ohjatussa käytössä n. 300% edellisvuodesta.

Harrastamisen Mäntsälän mallia on kehitetty kohti laajempaa tarjontaa. Kerhoja on käynnissä yhdeksällä koululla, mukana on yhdeksän kilpailutettua palveluntarjoajaa.

Nuorisotyön resursseja suunnattiin Etelä-Mäntsälässä kouluyhteistyöhön yhteistyössä Tuusulan nuorisopalveluiden kanssa, mikä osoittautui toimivaksi. Koulujen arjessa näkyvä nuorisotyö vahvistui viikoittaisilla koulukahveilla, teematunneilla, päihdekuplatoiminnalla, nuorisotilavierailuilla sekä yhteistyöllä kouluvalmentajien ja mentoreiden kanssa. Kulttuuripalveluiden kanssa järjestetyt live-tapahtumat saivat nuorilta hyvää palautetta. Erityisnuorisotyössä Ankkuritoiminta jatkui aktiivisesti. K-0-toimintamallia jatketaan. Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä kasvoi, ja työ painottui haastavien elämäntilanteiden tukeen. Starttivalmennuksen asiakasmäärä pysyi ennallaan.

Riskit

Kirjaston ja nuorisopalveluiden tilatarpeiden ratkaisemattomuus ja niiden edistämisen hitaus vaikuttavat toiminnan laatuun ja kehittymismahdollisuuksiin sekä henkilöstön työskentelyolosuhteisiin. Kirjastossa Kirkes-yhteistyön, Koha-järjestelmän ja laajojen työnkuvien edellyttämää osaamista omaavan henkilöstön saatavuudessa on kuntakohtaista ja alueellista haastetta. Kansalaisopiston toiminnan osalta riskejä liittyy toiminnan laajuuteen ja opiston tulojen kertymään.

Talous

Vuoden 2025 suurin yksittäinen investointi oli liikuntapalveluiden kalustehankinnat, jonka kokonaiskustannus oli 0,07 milj. euroa.

Toimintakate alittui 0,10 miljoonalla eurolla. Toimintatuottojen toteuma oli 0,58 miljoonaa euroa, mikä jäi talousarviosta 0,07 miljoonaa euroa. Kansalaisopiston osalta talousarvioon syntyi niin sanottu tuplatulo, koska talousarvion siirtovaiheessa (vuoden 2024 budjetin siirryttyä vuoden 2025 pohjaksi) tapahtui virhe. Virheen suuruus on 61 000 euroa, ja sama virhe on toistunut myös vuoden 2026 budjetoinnissa. Korjaus tehdään vuoden 2026 ennusteeseen ensimmäiseen osavuosikatsaukseen sekä varmistetaan vuoden 2027 talousarviossa.

Toimintakulujen toteuma oli -3,92 miljoonaa euroa, mikä alitti talousarvion 0,17 miljoonaa euroa. Suurin selittävä tekijä alitukselle oli henkilöstökulujen 0,12 miljoonalla euroa pienempi toteuma.

Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen toiminnan pohja on kunnossa ja sen varaan voidaan rakentaa tulevaa toimintaa. Toiminnan tavoitteiden ja talouden yhteys Mäntsälän kunnan strategiaan on vahvistunut. Vuoden 2026 osalta vuoden 2025 tilinpäätös antaa realistisen pohjan sille, että asetetut tavoitteet ja talous toteutunevat odotetusti.

Valmistelija	Hyvinvointipäällikkö Katja Elo, sähköposti katja.elo(@)mantsala.fi, controller Kristian Kuisma, sähköposti kristian.kuisma(@)mantsala.fi
Esittelijä	Hyvinvointipäällikkö Elo Katja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 2026.

Päätös

Liite 1. Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen tavoitteet TP2025

Liite 2. Elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin tulosalueen suorite- ja tunnuslukutaulukko TP 2025

Liite 3. Selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta 2025 /
Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue

Liite 4. Sivistys- ja hyvinvointipalvelualueen toimintakertomus 2025